

छाका ताडसोड गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री कर्मा दुण्डुप गुरुङ ज्यूले २०८३/०३/१० गते गाउँ सभाको
१८औं अधिवेशनमा प्रस्तुत गर्नु भएको

आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को बजेट वक्तव्य

--	--	--



छाका ताडसोड गाउँपालिका
कागकोट, डोल्पा
कर्णाली प्रदेश, नेपाल
२०८३ असार १०



(अ.क.ग.)

छार्का ताडसोड गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष श्री कर्मा हुण्डुप गुरुङ ज्यूले २०८३/०३/१० गते गाउँ सभाको १८औँ अधिवेशनमा प्रस्तुत गर्नु भएको बजेट बक्तव्य ।

सभाका अध्यक्ष ज्यू,
सभाका सदस्यज्यूहरू,
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायत अन्य राष्ट्रसेवक कर्मचारी मित्रहरू ।
यस छार्का ताडसोड गाउँपालिका गाउँ सभाको १८औँ अधिवेशनमा आगामी आर्थिक वर्ष ०८३/०८४ को लागि बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा आफूलाई गौरवान्वित ठानेको छु । हिलो भएपनि सम्पूर्ण दिदीबहिनी तथा दाजुभाइमा १९औँ गणतन्त्र दिवसको अवसरमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।
सर्वप्रथम त प्रजातन्त्र प्राप्ति तथा लोकतन्त्र र गणतन्त्रको लागि भएका विभिन्न ऐतिहासिक जनआन्दोलनहरूमा ज्यानको आहुती दिने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहीदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु । सहीदहरूको सपना पूरा गर्न तपाईं हामी सबैलाई प्रेरणा मिलोस्, यहि काममा समेत गर्न चाहन्छु ।
अध्यक्ष महोदय,

कर्णाली प्रदेशमा अवस्थित यस छार्का ताडसोड गाउँपालिका प्राकृतिक श्रोत साधनले भरिपूर्ण रहेको छ । उपलब्ध साधन श्रोतको प्रभावकारी रूपमा उपयोग गर्न सक्ने हो भने केही वर्षहरूमा यस गाउँपालिकालाई एक समृद्ध र समुन्नत गाउँपालिका बनाउन सकिने प्रशस्त सम्भावनाहरू रहेका छन् । यसका लागि गाउँपालिका अन्तर्गत क्रियाशील सम्पूर्ण राजनीतिक दल तथा आम सर्वसाधारण लगायत सबै सरोकारवालाहरूको ध्यान जान जरुरी रहेको कुरा यसै सभा मार्फत अनुरोध गर्न चाहन्छु ।
संविधानसभाबाट नेपालको संविधान जारी भै स्थानीय तहहरू स्थापना भई दोस्रो पटक स्थानीय तहको निर्वाचन पश्चात सबैको ध्यान स्थानीय तहहरूमा केन्द्रीत भई रहेको छ । राज्यको ठूलो लगानी अब स्थानीय तहहरूमा विनियोजित भएको छ । जनअपेक्षा पनि हतै बढेको छ । यस परिस्थितिमा गाउँ सभाका सदस्यज्यूहरू अझै बढी जिम्मेवार र संवेदनशील हुन जरुरी भएको छ ।

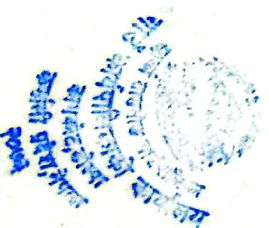
स्थानीय तहहरू संघभरी संघीय सरकारको अनुदान रकममा मात्र भर परेर सबै जनअपेक्षा र आवश्यकता बमोजिमको विकास निर्माण गर्न सकिदैन । यसका लागि आन्तरिक श्रोतहरूको अभिवृद्धि अपरिहार्य हुन आउँछ । जनताको करबाट जनताकै विकास निर्माणलाई अगाडि बढाउनु पर्ने हुन्छ । यसका लागि राजस्व संकलनका क्षेत्रहरू पहिचान गरी करका दायराहरूलाई समय सापेक्ष बढाउँदै लैजानु पर्ने जरुरी भएको छ । यसमा सबैको ध्यान जानेछ भने मैले अपेक्षा गरेको छु ।
अध्यक्ष महोदय,

अब म चालु आर्थिक वर्षमा यस गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यान्वयन भएका विकास निर्माणका योजना तथा कार्यक्रमहरूको संक्षिप्त विवेचना गर्न चाहन्छु । चालु आर्थिक वर्षमा स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम लागु भई चालु अवस्थामा रहेको छ । यसबाट दुई वटा परियोजनाहरू संचालन भई सम्पन्नताको अन्तिम चरणमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको स्थानीय गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको मुस्ताङ-छार्का-ढाङगाउँ-सेरी-कागकोट सडक अन्तर्गत वडा नं ४ मा पर्ने बलासे डाँडाको बीच भागसम्म सडकको ट्रेयाक खोल्ने कार्य पूरा भएकोले माथिल्लो भेगको ५ वटा वडामा हुवानी र आवागमनमा सहजता बढेको छ । यसबाट निर्माण व्यवसायी र उपभोक्ताहरूलाई सहज भएको छ । यो विगतदेखि हामी गर्दै आएको लगानीको उच्चतम प्रतिफलको नमुनाका रूपमा रहेको छ । गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणको कार्य चालु अवस्थामा रहेको छ । आगामी एक वर्ष भित्र यसको निर्माण कार्य सम्पन्न हुने लक्ष्य राखिएको छ । छार्का देखि फोला सडक गाउँपालिका बाटो तटबन्धनको कार्य कागकोट भारबुङ सडक पालिन्जा झोलुङ्गे पुल तटबन्धन सर्पोटको निर्माण कार्य सम्पन्न भई सकेको छ भने केही कार्यक्रमहरू निर्माण सम्पन्न हुने चरणमा रहेका छन् ।

अध्यक्ष महोदय

नूलतः चालु आर्थिक वर्षमा देहायका कार्यक्रमहरू सम्पन्न भएका छन् ।

छार्का ताडसोड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट बक्तव्य



- वडा नं ४ को बतासे डाँडाको बीच भाग सम्म सडक निर्माण
- सिंगुड घेराबार निर्माण
- शरी खानेपानी मर्मत
- बिद्यालयहरूमा शौचालय तथा फर्निचर निर्माण
- जेष्ठ नागरिक एकल महिला अपाङ्ग नागरिक कार्यक्रम
- डोजर मर्मत तथा इन्धन खरिद र ढुवानी ।
- वडा कार्यालयहरूको व्यवस्थापन
- एकीकृत सेवा केन्द्रहरूको व्यवस्थापन
- न्यायिक समितिको व्यवस्थापन ।
- गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि स्वास्थ्य संस्था व्यवस्थापन ।
- कृषकको लागि आधुनिक बिउविजन वितरण ।
- पशुपालन गर्ने कृषकलाई पशु औषधी खरिद वितरण र उपचार ।
- महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम ।
- जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम ।
- साझेदारी कार्यक्रम ।
- समपुरक योजनाहरूको लागि समपुरक कोषको व्यवस्था ।
- विपद व्यवस्थापन राहत र उद्धार
- सूचना प्रविधी सम्बन्धी व्यवस्थापन
- नियमित स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन
- कागकोट र डाँडगाउँमा बर्थिङ सेन्टर र Waiting House संचालन
- लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन
- साँस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण
- मुख्यमन्त्री कर्णाली रोजगार कार्यक्रम संचालन आदि रहेका छन् ।



कुनै योजनाहरू र कार्यक्रमहरू जनसहभागिता नहुँदा समयमा सम्पन्न गर्न कठिन छन् । योजना तथा कार्यक्रमहरू अपेक्षाकृत रूपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको कुरा यथार्थ हो । आउँदा दिनहरूमा यस्ता कमी कमजोरीहरूलाई न्यूनीकरण गर्दै अगाडि बढ्नुपर्ने अपरिहार्यता छ ।

मूलतः चालु आर्थिक वर्षको योजना कार्यान्वयनमा देहाय बमोजिमका व्यवधानहरू रहन गएः

- स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रमहरू ढिलो गरी प्राप्त हुनु र ठेक्का प्रक्रियामा समय लाग्नु ।
 - आर्थिक वर्षको अन्तिम महिनाहरूमा मात्र विकास निर्माणको काम शुरू हुनु,
 - निर्माण व्यवसायीहरूले समय मै काम शुरू गर्न कमजोरी गर्नु
 - गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा दरबन्दी बमोजिमका कर्मचारीहरूको पदपूर्ति नहुनु, र वडा कार्यालयहरू व्यवस्थापन गर्न नसक्नु ।
 - उपभोक्ता समितिलाई तालिम प्रदान गर्न नसक्नु र चेतनाको कमी हुनु ।
 - कठिन भूगोल र मौसमी चुनौति हुनु ।
 - समय मै निकासी प्राप्त हुन नसक्नु
 - कर्मचारीको अभावमा प्रभावकारी अनुगमन मूल्यांकन गर्न नसक्नु,
 - आयोजना व्यवस्थापन प्रभावकारी बनाउने सम्बन्धमा सरोकारवालाहरू संवेदनशील नहुन, आदि ।
- आउँदा दिनहरूमा उल्लिखित बमोजिमका कमीकमजोरीहरूको न्यूनीकरण गर्दै प्रभावकारी रूपमा आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको व्यवस्थापन गर्न जरूरी रहेको कुरा समेत यस गरिमामय सभामा पेश गर्न चाहन्छु ।

छार्का ताडसोड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट वक्तव्य

अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षको लागि योजना तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्दा अपनाइएका मुख्य मुख्य विधिहरूको यहीहरू समझ संक्षेपमा विवेचना गर्न चाहन्छु ।

नेपालको केन्द्रीकृत शासन व्यवस्थालाई संघीय शासन व्यवस्थामा रूपान्तरण गर्ने गरी नेपालको संविधान जारी भई लागू भएको हामीहरू सबैलाई विदितै छ । सोही शिलशिलामा स्थानीय तहहरूको निर्वाचन सम्पन्न भई सिंहदरबारको अधिकार स्थानीय सरकारहरूमा हस्तान्तरण भईरहेको विद्यमान अवस्था छ । स्थानीय सरकारहरूको गठन पश्चात यहि आपाट ३० भित्र स्थानीय सरकारहरूले आगामी आर्थिक वर्षका लागि नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरू आ-आफ्नो सभाबाट पारित गराउनु पर्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ ।

आगामी आर्थिक वर्षका लागि वस्तीस्तरबाट योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार भई वडा समितिहरूले ती योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकीकरण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पठाउने व्यवस्था मिलाइएको छ । संघीय सरकारबाट यस गाउँपालिकालाई आगामी आ.व. को लागि सिलिङ उपलब्ध गराएको थियो । उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा रहेको राजस्व परामर्श समितिबाट करका दरहरू सहित आगामी आर्थिक वर्षका लागि आन्तरिक आयको प्रक्षेपण भएको छ । श्रोत अनुमान समितिको आन्तरिक आय प्रक्षेपण तथा संघीय सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिङको दायरामा रही गाउँपालिकाका अध्यक्षको संयोजकत्वमा रहेको श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले आगामी आर्थिक वर्षका लागि कूल सिलिङ निर्धारण गरेको छ । गाउँ कार्यपालिकामा बजेट निर्माणका लागि विभिन्न विषयगत समितिहरू तथा विषयगत क्षेत्र समूहहरूको गठन गरिएको छ । वडा स्तरबाट प्राथमिकीकरण गरि पठाएका योजनाहरूलाई कार्यपालिका अन्तर्गतका विभिन्न समितिहरू तथा समूहहरूमा छलफल गरी गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट आगामी आर्थिक वर्षको लागि बजेट तर्जुमा गरी कार्यपालिकाको बैठकबाट पारित भई छलफलका लागि आजको यस सभामा पेश गरिएको छ । आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को मुख्य योजना तथा कार्यक्रमहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

- तेराङ वस्ति संरक्षणका लागि तटबन्धन निर्माण
- ठिमेर गाउँमा जाने खोलामा तटबन्धन निर्माण
- कापको सिंचाई तटबन्धन निर्माण
- पिप्री सिंचाई कूलो निर्माण
- झिनबाट झिङजेन पदमार्ग निर्माण
- फेसिनदेखि उपाडाँडा सम्म पदमार्ग निर्माण
- शेरी देखि लाक थोम्बो सम्म पदमार्ग निर्माण
- सुनगाभा आ वि दुई कोठे भवन निर्माण
- मुस्ताङ छाका कागकोट सडक निर्माणका लागि इन्धन व्यवस्थापन
- गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण आदी रहेका छन् ।



अध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक वर्षका लागि योजना तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गर्दा लिइएका आधारहरूलाई यस सभा समक्ष पेश गर्न चाहन्छु । आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को योजना तथा कार्यक्रमहरू तयार गर्दा निम्नानुसार बमोजिमका आधारहरू लिइएको छ ।

- नेपालको संविधान
- चालू सोह्रौं योजना
- नेपाल सरकारले विभिन्न समयमा गरेका निर्णयहरू
- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय र अर्थ मन्त्रालयले बजेट तर्जुमा सम्बन्धमा जारी गरेका निर्देशिकाहरू तथा निर्णयहरू
- स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४

छाका ताडसोड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट बक्तव्य

• स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को प्रासांगिक विषयहरू
अध्यक्ष महोदय,

अवम यस गरिमामय सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को लागि अनुमानित बजेट पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु । आगामी आर्थिक वर्षको लागि अनुमानित कूल बजेट रु. २७ करोड ९० हजार आय व्यय हुने प्रारम्भिक अनुमान छ । जसको विवरण तल अनुसूची १ मा उल्लेख गरेको छु । आन्तरिक आयश्रोतको प्रक्षेपणलाई सार्थक बनाउन सबै गाउँपालिकावासी लाई हार्दिक अनुरोध गर्दछु । आन्तरिक आयश्रोत तर्फका करका दरहरू छुट्टै अनुसूचीमा प्रस्तुत गरेको छु । आगामी आर्थिक वर्षका लागि चालू खर्च मध्येबाट गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूको तलब भत्ता तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च र सामाजिक सुरक्षा भत्ताको रकम प्रस्ताव गरिएको छ । चालू खर्च तर्फ नै निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरूको लागि भत्ता र सुविधा समेत प्रस्ताव गरिएको छ । आगामी आर्थिक वर्षमा सबै उपभोक्ता समितिहरूको लागि तालिम उपलब्ध गराइने छ । जसबाट हालका दिनहरूमा देखिएको आयोजना व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्योलको अन्त्य तथा भुक्तानी प्रकृत्यामा सबै उपभोक्ता समितिहरूलाई सहजता पैदा हुनेछ । आगामी आर्थिक वर्षमा सबै वडा कार्यालयहरूलाई सूचना मैत्री बनाइ कार्य सञ्चालन गरिनेछ । सबै वडा कार्यालयहरूमा इमेल इन्टरनेटको प्रबन्ध गरिनेछ । गाउँपालिकाको शैक्षिक, स्वास्थ्य, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत (खानी, जंगल, जडिबुटी तथा अन्य स्रोत) पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख सहितको स्रोत नक्शांकन (पालिका प्रोफाइल) तयार भै सकेकोले अपडेट गरिनेछ । स्थानीय तहहरूबीचको अनुभव आदान प्रदान गर्नको लागि पदाधिकारीहरू र कार्यरत कर्मचारीहरूलाई अध्ययन भ्रमणको अवसर प्रदान गरिनेछ । यसले गर्दा स्थानीय तहहरू बीचको हार्दिकता तथा सेवा प्रवाहमा समानता पैदा हुनेछ ।

जनताका सबै अपेक्षाहरूलाई एकै वर्षका सम्पूर्ण रूपमा संबोधन गर्न कठिन हुने भएकाले जनस्तरबाट छनौट भई आएका तर आगामी आर्थिक वर्षका लागि बजेट विनियोजन हुन नसकेका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकताका आधारमा प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारमा सिफारिस साथ पठाउने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरूको सफलता यिनीहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा भर पर्दछ । तसर्थ, प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमहरूको प्रभावकारी तथा व्यवस्थित कार्यान्वयनमा यस गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पूर्ण राजनीतिक दल, नागरिक समाज, स्थानीय बुद्धिजीवी, गाउँपालिकावासी सम्पूर्ण दाजुभाइ दिदीबहीनीहरूको उल्लेख्य सहयोग रहने छ भन्ने अपेक्षा लिएको छु ।

अन्त्यमा,

बजेट तर्जुमाको दौरान अमूल्य सहयोग प्रदान गर्नुहुने सम्पूर्ण टोलबस्तीवासी जनताहरू, वडा समितिका अध्यक्ष लगायत सदस्य ज्यूहरू, विभिन्न समितिहरूका सदस्य ज्यूहरू, विषय क्षेत्रगत समूहका सदस्यज्यूहरू, गाउँ कार्यपालिकाका सबै सदस्य ज्यूहरू लगायत महत्त्वपूर्ण मार्गदर्शनका लागि श्रद्धेय गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु । साथै, बजेट तर्जुमाको दौरान प्राविधिक तथा अन्य व्यवस्थापकीय सहयोग पु-याउनुहुने गाउँ कार्यपालिका तथा वडा कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद । टीसी देलेक जय छार्का ताडसोड गाउँपालिका ।



(Signature)

प्रस्तुतकर्ता:

कर्मा ढुण्डुप गुरुङ

उपाध्यक्ष

छार्का ताडसोड गाउँपालिका

कागकोट, डोल्पा

छार्का ताडसोड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट बक्तव्य

अनुसूची १
छार्का ताडसोड गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
कागकोट डोल्पा

आ. व. ०८३।०८४ को आय व्यय म्याट्रिक्स

आय तर्फ			व्यय तर्फ	
क्र. सं.	आय विवरण	रकम	चालु खर्च	पूर्वीगत खर्च
१	संघीय सशर्त अनुदान	४२९०००००	३९६०००००	३३०००००
२	संघीय समपुरक अनुदान	०	०	०
३	संघीय विशेष अनुदान	०	०	०
४	संघीय वित्तिय समानीकरण अनुदान	७५३०००००	०	७५३०००००
५	संघीय राजस्व बाँडफाँड अनुदान	७६६७९०००	७६६७९०००	०
	संघीय अनुदान जम्मा:	९९४८७९०००	९९६२७९०००	७८६०००००
		९२७५७०००	७५७०००	९२००००००
१	प्रदेश सशर्त अनुदान	९४००००००	०	९४००००००
२	प्रदेश समपुरक अनुदान	९५००००००	०	९५००००००
३	प्रदेश विशेष अनुदान	४५६२०००	०	४५६२०००
४	प्रदेश वित्तिय समानीकरण अनुदान	७००००००	०	७००००००
५	प्रदेश राजस्व बाँडफाँड अनुदान	४९५९९०००	९०२५७०००	३९२६२०००
	प्रदेश अनुदान जम्मा:	३०००००००	९५०००००	९५००००००
	आन्तरिक श्रोत अनुमान जम्मा:	३०००००००	०	३०००००००
	संचित कोष बचत अनुमान जम्मा:	७००००००	०	७००००००
	पर्वतारोहण रोयल्टी अनुमान जम्मा:	२७००९००००	९९८५२८०००	९५९५६२०००
	कूल जम्मा:			

१५/१०



छार्का ताडसोड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को बजेट वक्तव्य

आन्तरिक श्रोत तर्फको अनुमान

१ भूमीकर मालपोत	२०००००
२ पूर्वाधार सेवाको उपभोगमा लाग्ने कर	३००००० दुंगा मिट्टी
३ बहाल बिटौरी कर	२१००००० डोजरबाट हुने आय
४ कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको कारोवारमा लाग्ने कर	१०००००
५ घर बहाल कर	३००००
६ परिक्षा शुल्क	१५०००
७ सिफारीस दस्तुर	५००००
८ व्यक्तिगत घटना दस्तुर	५००००
९ नाता प्रमाणित दस्तुर	२००००
१० अन्य राजस्व	१३५०००
	३००००००

जम्मा:

(Signature)



छार्का ताडसोड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट बक्तव्य

